

[Elgaard.]

Og må jeg tilføje: det er vanskeligheder, som det grønlandske landsråd selv har været opmærksom på, og som det har påpeget over for forfatningskommissionen. Rådet har bl. a. antydnet muligheden af til en begyndelse at lade Grønlands to repræsentanter i rigsdagen vælge ved indirekte valg.

Udviklingen efter den første verdenskrig og specielt efter den sidste, som vi oplevede på nærmere hold, er i de demokratisk styrede stater gået i retning af at rykke nærmere sammen. Det har manifesteret sig i oprettelsen af en række internationale organer, først og fremmest FN, der imidlertid i sin virksomhed er blevet hemmet af medlemsstaternes vidt forskellige opfattelse af begrebet demokrati, af Europarådet, Atlantpagtrådet, OEEC, UNESCO o. s. v. Resultaterne af dette samarbejde, der har både politiske, økonomiske og kulturelle formål, vil være betinget af de enkelte organisationers handlevne, det vil sige af den beføjelse, der tillægges dem til at træffe beslutninger på medlemsstaternes vegne. En sådan beføjelse kan Danmark ifølge den nu gældende grundlov ikke give fra sig, og det er af denne grund, jeg har placeret bestemmelsen blandt ændringer, det vil være nødvendigt at få gennemført.

Danmark er kun en lille plet på verdenskortet, og stående alene og isoleret er vore muligheder for at værne om retten, friheden og den styreform, vi har tilsluttet os, begrænset. Men det er ikke alene af den grund, vi skal støtte et mellemfolkeligt samarbejde. Vi skal gøre det, fordi historien har vist os, at vi-er-os-selv-nok-mentaliteten ikke kan sikre verdensfreden og en stabil økonomisk udvikling.

Det er for det enkelte land en alvorlig sag at afgive dele af sin suverænitet. Det er givet, og derfor er der også i forfatningskommissionen lagt vægt på at udforme de her omtalte bestemmelser på en sådan måde, at det kun kan lade sig gøre med et meget betydeligt flertals tilslutning, nemlig fem sjettedele af rigsdagens medlemmer. Hvis dette flertal ikke opnås, kan en regering sende forslaget ud til folkeafstemning.

Noje forbundet med den nye suverænitetsparagraf er de ændringer, der er foreslået med hensyn til rigsdagens og dermed befolkningens indflydelse på afgørelsen af udenrigspolitiske spørgsmål. Bestemmelserne er

tydeliggjort på en række områder; bl. a. pålægges det den siddende regering fremtidig at rådføre sig med det udenrigspolitiske navn og enhver beslutning af større udenrigspolitisk rækkevidde. Det fastslås endvidere i bemærkningerne, og det vil jeg gerne understrege, at militære magtmidler kun kan anvendes som forsvar mod angreb eller som sanktioner i overensstemmelse med De Forenede Nationers pagt.

Ved opdelingen af, hvad der kan siges at være nødvendigt, og hvad der er påkrævet at ændre i grundloven, satte jeg et spørgsmålstegn ved paragraffen om tronfølgen. Det er vel på forhånd den, der har været mest diskuteret mand og mand imellem.

Der var tre muligheder: at bibeholde den nuværende udformning, at gennemføre fuld ligestilling eller, som kommissionen har foreslået, at gå en mellemyvej. Når man tager den udvikling, der på alle andre områder har fundet sted, i betragtning, er en ligestilling vel det mest logiske. På den anden side tror jeg, at den almindelige opfattelse i befolkningen er den, kommissionen er standset ved, nemlig at en eventuelt senere født søn skal gå forud for en søster. Sådan er det i de fleste tilfælde i det praktiske liv.

Den nye tronfølge vil betyde, at kredsen af de personer, der i dag har arveret til tronen, begrænses, samt at den nuværende tronfølger må rykke tilbage for kongeparrets børn. Denne konsekvens af udviklingen må naturligvis indebære, at den nuværende tronfølger ved forslagets gennemførelse stilles i en situation, han ikke havde kunnet påregne, da han ved sin faders død indtog pladsen som tronfølger. Der er derfor grund til her at fremhæve, at forslaget bygger på en principiel indstilling. Jeg føler mig overbevist om, at rigsdagen, når forslaget er gennemført, vil drage de naturlige konsekvenser af den ændring i tronfølgerens og hans families stilling, det vil betyde. Det vil naturligvis være ubilligt, om en sådan principiel ændring skulle forrykke tronfølgerens stilling mere end påkrævet.

Jeg vender mig herefter til den gruppe ændringer, jeg har betegnet som påkrævede.

De skelsættende år i dansk forfatnings historie er 1849, 1866 og 1915. Det betydelige åremål mellem ændringerne er et overbevisende udtryk for, at forfatningen af det danske folk opfattes som noget blivende,